

DEO OPTIMO, MAX.
UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA.

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Martis,
25 Februarii, 1727, à sextâ ad meridiem.

M. JOANNE-BAPTISTA DU BOIS,
Doctore Medico, Præsides.

An fetus extrâ uterum genitus, salvâ matre, possit excludi.

I.

U MANI corporis cuique parti suum obtigit munus ;
sua cuique ad illud gerendum idonea conformatio,
convenientiûmque instrumentorum supellex est assigna-
ta. Sapientissimæ hujus providentiæ argumenta quæris ?
Lustrandus tibi à capite ad calcem *microcosmus*. Ramo-
rum vide cum trunco proportionem, ossium machi-
nam totam sustinentium articulofam compaginem,
musculorum ea moventium hypomochlia & in utramque partem inser-
tiones, cavitatum in corporis longitudine conspicuarum ordinem, has

A

circumscribentium parietum firmitatem, viscerum intus latentium positionem, structuram, connexiones, vaforum multiplicis nominis & officii commetia, distributiones: plenam consilii operam ubique deprehendes. Nec tamen eò deducenda res est, ut in illà partium symmetrià nihil impunè mutari posse inferatur. Mirari licet Naturæ sibi plerumque consentientis æquabilitatem; ludentis aliquando varietas non est inquinanda nomine criminoso. Quid noxæ intulerunt ^a modò xxi , modò xxv , modò $xxvi$ in thorace costæ, ^b unicus aliquando testis, interdum trinus, item ^c unicus ren, cor ^d bifidum, ^e planum, in pectore ^f omentum & ^g ventriculus, ^h jecur in sinistro, lien in dextro hypochondrio, vel in ⁱ medio ventre, ^k in cervice vertebræ vi , $viii$; in dorso xi , $xiii$; in lumbis iv , vi ? Non tantum variat, absque damno sanitatis, organorum sedes, magnitudo, numerus, figura; sed eorumdem quoque munia, citrà detrimentum corporis, alterantur. An morbi fuerunt hominis ^l ruminatio; ^m *αἰμάτως* album *chylī* non delens colorem; ⁿ filum sericeum in supercilio mulieris vegetans; ^o rubus florens in Hispani Pastoris abdomine, ^p aliæque Humanà in carne vigentes plantæ? Hæc & alia consimilis notæ *phenomena*, satiùs Naturæ novitates dixeris, quàm errores. Quin & menstruæ purgationes ^q è gingivis, ^r è dentis alveo, ^s è palpebris, ^t è stomacho, per vomitum, ^u è mammarum papillis, ^x è crure ^y pedibùsque proruperunt. Non ideo funestæ. Suas etiam conceptio habet mutationes, tum ratione ipsius geniti fœtus, ut plurimum innoxias, tum suscipientis loci respectu, quæ tamen si periculum non prorsus vacant, pro lethalibus tamen certò non sunt habendæ. Quoad prius *αἰμαλίων* genus; in promptu est monstrorum familia multiformis. Posteriorem ordinem quod spectat; apertorum cadaverum historiae prostant. ^z In ovario muliebri visa sunt *ἰμύνα*. Ex quo inferas ova in ipsis testibus adhucdum nidulantia, quandoque fœcundari, non autem virili semini semper obviam ire. & In tubis uteri fœtus inventi sunt, unde appendices illas *oviductuum* vices gerere palam est. * Grandiores etiam fœtus in ipso abdominis cavo reperti sunt, absque ullâ uteri vel rupturâ, vel cicatrice. Hinc varis corporis partes excipiendæ, fovendæ & alendæ genituræ habiles esse concludas. Talis

^a Columb. l. 15. *Anat. Gal. adm. Anat.*
^{l. 8.}

^b Borell. *Cent. 2. Obs. var. 60.*

^c Columb. l. cit. Rhod. Mant. *Anat. ad*
Th. Bartholin. 32.

^d Th. Bartholin. *Cent. 1. Hist. Anat. 67.*
^e *Id. ibid.*

^f Th. Barth. *Cent. 6. Hist. Anat. 55.*
River. Cent. 4. Obs. 67.

^g *Id. ibid.*

^h T. Barth. *Cent. 2. Hist. Anat. 29. Stalp.*
Cent. 1. Obs. var. 37.

ⁱ *Id. ibid.*

^k Columb. l. cit.

^l Rhod. *Cent. 2. Obs. Med. 59.*

^m Borell. *Cent. 1. Obs. var. Med. Phys. 25.*

ⁿ *Id. Obs. 10.*

^o *Id. ibid.*

^p Massac. l. de Lymph. Pug.

^q Zacut. Lust. *Erax. Med. adm. l. 1.*

^r Ronss. de primord. vit. Hum. c. 28.

^s Stalp. *Cent. 1. Obs. var. 19.*

^t *Id. Cent. 2. Obs. 17. Lang. l. 1. Epist.*
Med. 40.

^u Donat. l. 1. de Med. Hist. mir. c. 2.

^x Rhod. *Cent. 3. Obs. Med. 50.*

^y T. Barth. *Cent. 1. Hist. Anat. 16.*

^z San. Mauric. *Epist. ad D. De la Clo-*

sure. Mem. de l'Acad. des Scs. 1702.

& Riolan. l. 2. *Anthrop. c. 55.*

* *Voiage de Monconn. to. 2. Hist. fœt.*
Mussp. Senguerd. de ostent. Dol.

3

foboles, matre superstite, nondum prodierit: esto. Quin prodeat aliquando, quid vetat? An obest clausum undequaque conceptaculum? Non ideo desperabis prægnanti, modò, qua detur exitus, via possit aperiri. An mala consecraria formidas? Num fluxionem *lochiorum*, forsàn, te sic præfagiante, defuturam? Nimiàmne sanguinis, avulsâ placentâ, jacturam? Inani premeris pavore, si hæc, in proposito casu, magis non sint ominosa, quàm in editione prolis loco legitimo susceptæ.

I I.

VULGAREM concipiendi pariendique normam considera. *Syste-*ma generationis ab exordio resumere nec locus, nec animus est. Uteri duæ sunt appendices, tubæ *Fallopianae* nuncupatæ. Sic dicantur (non imus inficias) quandiù hominum propagationi dabitur opera. Eternùm hoc laudis monumento sectoris oculatissimi perfruantur Manes; quamquàm illæ uteri antiquæ nec ^a *Aëtio*, nec ^b *Galeno*, fuerunt ignotæ. Prodeunt ab uteri fundo, laterales, utrimque una. Geminum versùs testem producuntur, non æquabili cavitatis amplitudine, sed angustiori principio, mox diametro latiori, tùm rursùs arctiore ductu, ac demùm extremo, instar infundibuli laciniati, patulo. Uterus, Naturæ non pœnitendus ager, creditum sulco virile semen excipit: flaccidæ priùs tubæ, titillante sensu voluptatis, eriguntur, patentiore, longiore, atque adeò testibus viciniore, laciniatâ suâ parte, fiunt. Simili modo arrectæ infundibuli fimbriæ testem sic apprehendunt, ut hujus anteriori parti superius tubæ orificium exquisitè applicetur. A crassioris vehiculi compeditis expedita genitalis aura, quâ datur iter, per unicum plerumque cornu, ad ovarium prosilit: hujus primò involucrium, mox oppositi ovi pelliculas penetrat: contentus humor novi hospitis ingressu agitur; vesicula distenditur, jamque ad angustias redacta, eruptionem molitur. A tergo & à lateribus premunt tùm vicinæ vesiculæ, tùm ipsa testiculæ substantia. Quocircâ fecundatum ovum anteriùs, ob minorem ex hac parte renixum, fertur, & è loculo suo dejectum, in obvium tubæ foramen delabitur. Emenâ canalis viâ, in uterum tandem decidit; ibi denuò expanditur; evolvitur animalis rudimentum; velut actis ab umbilico & exteriori cortice radicibus, amplectenti visceri adhærescit; exurgunt placenta, *chorion*, *amnios*; fœtus alitur, crescit, usque dùm carceris impatiens sui, prodeat in lucem, plerumque nonimestris. At quo tempore masculini seminis afflatu perculsum ovum è cellulâ suâ demùm eliditur, si huic ostium tubæ minùs accuratè correspondet, ob remissam tùm canalis totius, tùm præcipuè fimbriarum intentionem; quid inde? A tramite, solito deflectit *κνῆμα*; inter abdominis viscera incidit; in eo, licèt alieno, domicilio fovetur; exertis, non secùs ac in uteri sinu, funiculi principiis, fœdus init cum vicino aliquo viscere

^a *Tetrab.* l. 4. Serm. 4.

^b *De uf. part.* l. 14, c. 11. & l. *de dissect.* ut. c. 31.

4

peregrinum *ἑμπεριον*, futuriſque ſatagens com meatibus, per inſertos placenta ſurculos, commercium ſibi cum matre neſcit. Ubi priori modo ſe habuit conceptio, foetusque in utero debitum adeptus eſt incrementum, quid optandum ſuper eſt? 1°. Ut partum promoveant aquarum eruptione lubricatum iter, conſtantes matris vires validique niſus, proliſ exituriſque robur, ſitus idoneus mediocriſque magnitudo. 2°. Ut, edito infante, membranae, quibus fuit involutus, ſimul cum integra placenta ſtatim extrahantur, ne, perſtante uteri diſtenſione vaſorumque ſanguiferorum hiatu, puerpera fugiat, cum cruore, vita. Debita quippe contractione prius non fruitur uterus, quam fuerit omni ſarcina liberatus. 3°. Ut per geſtationem ab utero imbibita ſucci redundantis coluvies egeratur, ne in corporis habituſque reſſua, turbas moveat, nimiam nunquam declinandas cautione. Tota igitur eo vota collimant, ut ſobolis egreſſus procuretur, ſanguinis impetus arceatur, debita *lochio-rum* fluxio conſequatur. Haec tria ſi obtinueris, nil eſt ſere, quod metuas. In excluſione foetus extra uterum generari, cur plura deſideres ad ſecuritatem? Conditionum earumdem ſi quam, in priori negotio, parvi faciendam interdum eſſe arbitraris, cur ſemper, in poſteriori, omnium cohaerentiam ſcrupuloſior exquiras?

I I I.

PRÆGNANTEM ſiſtamus hic mulierem, doloribus, inſtantiſque partum prænuntiantibus, vexatam. Fervet labor, vegeti ſunt motus, longa preſſaque tormina; nihil tamen erumpit, non aqua, non infans. Quæ ſe proriperet abdominis antro coërcitus homuncio? Unicam hanc mali cauſam qui opinando accuſet, adſtantium nemo; qui dubitando ſuſpicetur, nemo; qui vel imaginando aſſequatur, nemo. Quod rariffimè contingit, præcognitu diſſicillimum eſt, non quia præviis caret ſui notis, ſed quod inexpectata rei ſignis parum ſimul intenti. Quam ſtatuiſque geſtationem ab initio meditemur. Primis menſibus mulier noſtra ſuæ graviditatis non fuit conſcia: nec enim naſceas vomitusque prægnantibus familiares experta eſt, nec menſtrua periodicè fluere deſierunt. Inſolenti more venter intumuit, non prominente videlicet *hypogaſtrii* mediâ parte, ſed alterutrâ laterali regione. His ſedulo perpenſis, quidni de genuino partus impedimento Medicus cogitaret? Quidni, myſterii alacer indagator, vaginam diduceret, ſagaciſque manûs exploratione, vacuitatem uteri comperiret? Eo ſi devenerit, non eſt cur hæreat. Sectio abdominis matri ſalutem pollicetur, ipſique forſan infanti. Huic namque, membranæ & placenta facile inſiſta plaga ſternet viam; quibus expromptis, dilatatum prius *peritonæum* diſtensique muſculi reſtituentur, vaſa matris in placenta aperta comprimunt, eorumque oriſicia partim proprio ſuo colapſu, partim viſcerum foetus incremento dimotorum reductione, occludendo, validum ſtruunt aggerem cruori. *Lochiis* deinceps, ab inſertione placenta proficiſcentibus ventris inciſio dabit iter. Erit ſane ſolita parciſe egeſtio, ſed non minus ideo ſalubris. Pari eventu res poterit audienti ſuc-

cedere, ubi fœtus vel in ovario, vel in alterutrâ tubâ nutritus, mole ac pondere sensum auctis, latibuli sui texturam diffregerit, confestimque in ventris ima corruerit. Qui præcipitem huiusmodi casum feliciter animadverterit (nec animadversio illa speculatoris arrecti captum planè superat) sectione superiùs indigitatâ non præposterè succurret. Age verò: conceptionis insolita sedes nullo designetur indicio. Exitus diù quæsitus tripudianti proli vel timidè, vel inconsultè denegetur. An est idcirco despicienda liberatio prægnantis? Procul hinc effera in prælagiendi crudelitas. Procul hariolandi terrificæ libido. Quam recusaverit opem Ars rudis & improvida, eruditior olim Natura præstabit. Hæc etenim ^A *suomet freta consilio, ad obeunda munia idoneas motiones, seu* ^B sic interpretante Galeno, *vias sibi parat, ac licet prædictas, quæ conveniunt efficere habilis est.* Impervio remanebit in specu peritura proles; vitali orbata succo morietur, postquàm à nutritio viscere distracta placenta fuerit? Mox, unâ cum suis involucris & iis, quos continent, humoribus, confusioque tùm suo, tùm materno sanguine; corrumpetur. Versa postmodùm in stygiam acrimoniam putredo, mordacibus armabitur aculeis, quibus vel in intestini recti canalem, vel in internam abdominis superficiem evibratis, quamcunque sit partem lacessitura, corrodingo sensum deteret perfodièrque, ossium, quamvis tenellorum, affictu non parùm juvante. Carcere demùm perrupto, quâ data porta, sanies, vel ossiculum aliquod emerger, ac deinde, quâ monstratum iter fuerit, sarcina tota educetur. Sic intus conclusus hostis amico expediet se bello, turbasque jamdiù in corpore sævientes ulcere salutari componet. Ultrò quippe fatemur hanc peragi tragœdiam vix posse, quin dira malorum oboriatür cohors. Univerſa nimirùm viscera interflux sentinæ contagio venenantur, susceptam labem succis perluentibus imprimunt, vitiòque per vasa serpente, motuum omnium æquabilitatem, secretionum ordinem, singularum functionum integritatem lædi necesse est. Hæc dùm premunt angustię, fracta quandoque Naturæ vis in medio concidit opere; at firmiori sæpè nixa talo colluctatur, circumstantia pericula strenuo robore propulſat, quòdque noxium est, victrix amolitur.

IV.

VEL opere Cæsareo, tempestivè celebrato, vel insuetis viis, solo Naturæ beneficio adaptatis, quot ab Orci faucibus ereptæ sunt matres! Numerum discant ab expertis viris, si qui sunt propositæ curationis utriusque detrectatores; nec, superbè increduli, suæ confidentiùs adhæreant pertinaciæ, quàm synceræ testantium auctoritati. Mulieres quàm plurimas, utero cæso, liberatas a varii memorant Scriptores. Cùm autem istud auxilii genus neglectum est; fœtus exitum, per iter naturale, nequicquàm molitus, uterum sæpè disrupit, subortòque forinsecus apostemate, frustratim ejectus est, modò per *b* ilia, modò per *c* *Hypochond-*

^A Hipp. l. 6. Epid. Sect. 5. text. 2.

^B Comm. in eund. loc.

^a Misfeld. Cordat. Shenk. Roset. &c.

^b Lang. l. 2. Epist. Med. 39.

^c Th. Barth. de inf. part. Hum. viis.

^e 12.

dria, nonnunquam per ^d umbilicum, aut ^e locum umbilico vicinum, aliquando per ^f inguina, interdum per ^g alias ventris regiones, non raro per ^h anum. Quid quod ⁱ visa fœmina est, quæ cum atrocissimis doloribus, puerperio, ut videbatur, instante, premeretur, nihil tamen enixa est, ob transitum fœtûs ab utero perfracto in dextrum *hypogastri* latus? Sedatis postea torminibus, ita convaluit, ut rursum fecerit gravidata. Elapsio gestationis cursu, fœtus alter, priori non felicior, simili rupturâ in imum ventrem sinistrorsum protrusus est. Uterque demum, interjecto trium quatuorve mensium spatio, foras emissus est, ille per abortam sponte in dextro umbilici latere suppurationem, hic per vulnus inflictum lateri opposito, ubi tumor, subjectam calvariam indigens, eminebat. Quam porro suademus sectionem, cum Cæsareâ conficiamus. Multoties hæc prosperè cessit, quanquàm incidendus uterus fuit, parturiente propemodum extinctâ. Quanto fortunatiorem opperiri sortem licet, ubi nondum contritæ sunt laborantis vires, nihilque, præter abdominis tegumenta, vulnerandum est! Haud aliter de fœtuum semiputridis corporibus, per apostemata, ulcerâ-ve rejectis ratiocinandum est. Insudet enim, quantum voluerit, ^k *Rossetus*, ut ostendat à læsionibus uteri œconomix animalis certam non intentari perniciem. Abscisso hoc viscere, plures fœminæ vixerint, ipso vindice ^l *Paulo Aeginetâ*. Constituendum tamen est in illo molimine, quo fœtus ex legitimo conceptionis sinu, per insuetas vias eliminatur, nihil esse periculosum magis, quàm uteri putredinem, vel rupturam. Et sanè, si levissima uteri vellicatio nauseas ac vomitus enormes quandoque parit, ut in recens gravidatis plerumque contingit; si vitiosi cuspis liquoris in vasis uterinis mora dolores atrocissimos, inflammationes, anhelitus, singultus, phrenitides, convulsiones, reliquumque *hysterice* passionis comitatus inducit: ab eodem viscere putrefacto, vel summâ cum violentiâ perrupto, quàm graves imminent affectus! Facilius igitur ac tutius fœtum emortuum à quovis alio abdominis recessu, quàm ab uteri claustro, industrius Naturæ vigor per abscessum eieciurus est. Nec futilis animus remordeat cura de *lochiorum* materie dudum coercitâ, vel copiâ sanguinis è vasis fœtum quondam nutrientibus decudâ. Quamvis horum in partu naturali maxima sit habenda ratio, præ cæteris tamen assidentibus malis, ea minimi fiunt momenti, ubi fœtus in conceptaculo suo mortuus retinetur putresciturque, per hiatum ulceris abigendus. Sin autem ea semper esse consideranda autumas, ne spem abicias omnem, superius recensitæ suadent curationes.

^d *Albuc. l. 2. Chir. c. 76. Donat. l. 4.*
^e *Med. Hist. mir. c. 22.*

^f *Rosset. de Part. Cæs. f. 4, c. 5. Hist. 5.*

^g *T. Barth. de inf. part. Hum. viii c. 13.*

^h *Benedict. l. 25, c. 33.*

ⁱ *Rosset. epist. Med. 1. Tulp. l. 4. Obs. Med. 40.*

^j *Maniold. de part. prodig.*

^k *de part. Cæs.*

^l *Lib. 3, c. 72.*

ARGUMENTORUM antiqua promptuaria quid sollicitè perscrutamur, cùm recentior ætas arma nobis Vulcania ministret? Pro duplici ratione, quâ ex abdomine fœtum educi posse monuimus, æs habemus geminum, propriâque pharetrâ telum gerimus duplex, quod scopum utrimque feriat. ^a Mulier triplici partu abortûque totuplici jam defuncta, denuò concepit, mense Maio, ann. 1701. Tertio mense gestationis, urgebat acutissimus lumbi dextri dolor. Sensim sedatus, quarto mense penitùs evanuit. Septimo recrudit sub jecore, cum spirandi maximâ difficultate. Hærebat ibidem tumor, qui visum, non elatus, fugeret, sed premente perciperetur manu. Nono mense in *hypogastrium* detrusus est. Paulò post invasit febris, & miseram quatuor menses continenter depasta est, numerosâ *Symptomatum* sæviens catervâ. Inter quæ præcipuè moverunt admirationem ossicula fœtus cum saniosis alvi fœcibus dejecta. Ægram adivit noster Cl. *Littrius*, fœtusque ossa omnia & carnes putredine dissolutas, per intestini recti ulcus perque podicem, extraxit. Hic sanè fœtus in utero non fuerat nutritus, vivit tamen adhucdùm & valet fœmina, laborèsque læta narrat sciscitanti. Nec minùs prosperâ fruitur valetudine Rustica quædam, propè *Sanlaudum* in *Neustriâ* degens, quæ cùm ad extremas esset angustias redacta, præ doloribus assiduis, partium inferiorum tumore ac duritie, decumbendi, sedendi, standique impotentiâ, urinæ & alvi continuâ suppressione; intestini recti canalem, anique *sphincterem* sibi scalpro incidi passa est; quâ viâ prodiit, cum velamento & placenta, specie quinquemestris infans, mortuus quidem, nequaquam verò corruptus. Hanc-ce operationem ab ipsomet Chirurgo acceptam, Medicique, quo assistente celebrata est, testimonio confirmatam, publici juris ^b fecimus, & infantem non ex utero, sed ex abdominis cavo eductum fuisse diximus. Indè nobis intentata lis est, quæ citam increpet Parisiensis Medici credulitatem. Quid novum, clamant fidei nostræ censores arguti, quid mirum, si utero comprehensum corpus per podicem exivit? Non intestinum modò, sed uterum ipsum, propter viciniam, incauta secuit Artificis manus. At quo tam solers conjectura nititur argumento? Matri moriendum fuisse audacter asserunt, si fœtus ex abdomine fuisset exemptus. Quid ita? Uterus, inquirunt, eam obtinuit structuram, ut quâ facilitate distenditur, eadem contrahatur. Expulso proindè partu, statim coarctatur, vasorum, ob placentæ revulsionem, hiantium ora constringuntur, sanguinis elapsus præpeditur, puerpera servatur. Sed in abdomine deficit apta requisitæ contractioni virtus. Igitur à quâcunque hujusce cavitatis parte refixa placenta fuerit, sanguiferi ductus patuli manent, cruorémque nullo cohibente repagulo, vitæ fons exhauritur. Verùm observatis, quæ sequuntur, tenuior ista *Physiologia* vanescit. Fœtus utero conclusus in placentam suam aperta vasa maximè

^a Mem. de l'Acad. des Sc. 1702.

| ^b Journ. des Sav. 1722, 16.

dilatatur. Hæc enim cum uteri texturam ingrediantur, quâ proportionem ampliatur ille, distendi quoque debent. Placentâ visceri cuiuspiam extrâ uterum annexâ, proli alimentum deferentes tubuli non eâdem ratione dilatantur. Crescente quidem fœtus mole, *peritoneum* musculique abdominis expanduntur; sed quid expansio illa confert ad arterias contentorum viscerum explicandas? Petitur hinc ratio manifesta, cur fœtus in abdomine debitum vix queat incrementum adipisci. Hinc demùm evidens est multò leviori compressione sanguinem sisti, si ex abdomine, quàm si ex utero fœtus erutus est. Talis autem constrictio undè sit expectanda, jam declaravimus. Ruit igitur contumeliosa, quæ nos laceravit, subtilitas, eâque parùm moti, concludemus:

Ergo fœtus extrâ uterum genitus, salvâ matre, potest excludi.

Domini Doctores Disputaturi.

<i>M. Franciscus Bailly.</i>	<i>M. Petrus - Antonius Lepy.</i>	<i>M. Philippus Hecquet, antiquus Facultatis Decanus.</i>
<i>M. Andreas Delaleu.</i>	<i>M. Elias Col de Vilars, Regis in ejus Castello Medicus ordinarius.</i>	<i>M. Joannes - Baptista Chomel, Medicus, Regis ordinarius & Regiæ Scientiarum Academia Socius.</i>
<i>M. Antonius le Moine.</i>	<i>M. Henriens Besnier.</i>	<i>M. Philippus Caron, antiquus Facultatis Decanus.</i>

Proponebat Parisiis, JOANNES-BAPTISTA BOYER,
Massiliensis, Baecalaureus Medicus, A. R. S. H. MDCCXXVII.
à sextâ ad meridiem.